

POSUZOVÁNÍ STAVEBNÍCH VÝROBKŮ OZNAČOVANÝCH ZNAČKOU CE

PŘÍRUČKA PRO KLIENTY

INSTITUT PRO TESTOVÁNÍ A CERTIFIKACI, a. s.

WWW.ITCZLIN.CZ

Účinnost od: 21. 12. 2022

Datum vydání: 21. 12. 2022

Zpracoval: Ing. Petr Karlík

Místo vydání: Zlín

Schválil: Ing. Vlastimil Kučera, Ph.D.

Divize CSI

Verze příručky: 3

1. ÚVOD

Institut pro testování a certifikaci, a.s. (dále jen ITC) disponuje širokou nabídkou odborných služeb, jejichž realizace významně ovlivněna akreditačními, autorizačními a také legislativními pravidly, bez jejichž respektování by nebylo možno vyhovět náročným požadavkům tuzemských i zahraničních zákazníků.

Klientské příručky jsou určeny pro zjednodušení komunikace s akreditovanými laboratořemi, certifikačními orgány, notifikovanou, autorizovanou osobou nebo oznámeným subjektem. Věříme, že „Příručka“ bude spolu s informacemi na www.itczlin.cz praktickým vodítkem pro Vaši úspěšnou spolupráci s naší společností.

2. ŽÁDOST

- Formulář žádostí je ke stažení na stránkách www.itczlin.cz/stavebni-vyrobky
- Vyplněný formulář doručí klient osobně, poštou nebo e-mailem na kontaktní osobu:

Institut pro testování a certifikaci, a.s.

Vedoucí střediska certifikace stavebních výrobků

Ing. Petr Karlík

třída Tomáše Bati 5264, areál Svit, budova 113, 760 01 Zlín, Česká republika

tel. +420 572 779 944

e-mail: pkarik@itczlin.cz

- Současně se žádostí je vhodné doručit technickou dokumentaci a vzorky – viz článek 5 a 6.
- Jazykem žádosti a předkládané dokumentace je čeština nebo angličtina. Použití ostatních úředních jazyků Evropské unie, příp. jiných je možné pouze po dohodě s ITC.
- Vyplnění žádosti lze v případě nejasností konzultovat se specialisty ITC – viz kontakty v příloze č. 2.
- Legislativa EU neumožňuje, aby výrobce nebo zplnomocněný zástupce podal žádost o výkon autorizované, notifikované osoby nebo oznámeného subjektu pro týž výrobek u jiných oznámených subjektů.

3. PŘEZKOUMÁNÍ ŽÁDOSTI

- Žádost je přezkoumána z hlediska správnosti a kompletnosti údajů a je zaevidována.
- Je-li žádost nebo rozsah dodané dokumentace neúplné, ITC písemnou formou (dopisem, e-mailem) specifikuje chybějící položky a vyžádá jejich doplnění.

4. STANOVENÍ CENY A TERMÍNU VYHOTOVENÍ

- Cena a termín vyhotovení služby jsou obvykle kalkulovány až po dodání všech informací, které jsou nezbytné pro stanovení rozsahu prací – zkušební vzorky, technická dokumentace.

5. TECHNICKÁ DOKUMENTACE

Výrobci vypracovávají technickou dokumentaci pro účely posuzování a ověřování stálosti vlastností a jako podklad pro vyhotovení „prohlášení o vlastnostech“.

Technická dokumentace s přihlédnutím k charakteru výrobku musí obvykle obsahovat:

- podrobný popis výrobku a vymezení způsobu jeho použití ve stavbě;
- identifikační údaje o výrobcí;
- odkaz na harmonizované normy či evropská technická posouzení (ETA), které budou využity pro posuzování a ověřování stálosti vlastností před uvedením výrobku na trh;
- projektové a výrobní výkresy výrobku, popřípadě jinou dokumentaci konkretizující vlastnosti výrobku vzhledem k jeho použití, technologický postup pro jeho výrobu a pro použití ve stavbě, údaje o technických vlastnostech výrobku vztahující se k základním požadavkům;
- popisy a vysvětlení nezbytné ke srozumitelnosti výkresů a funkce výrobku, návody k použití ve stavbě a případná upozornění; upozornění na nebezpečí nebo omezení použitelnosti a návody k bezpečnému použití musí být v českém jazyce;
- výsledky návrhových a konstrukčních výpočtů a výsledky případně provedených zkoušek;
- zkušební protokoly, popřípadě certifikáty, pokud byly před posuzováním a ověřováním stálosti vlastností vydány.

6. ZKUŠEBNÍ VZORKY

Vzorky se dodávají v případě, kdy je v harmonizovaném předpisu předepsán postup posouzení, který vyžaduje provádění zkoušek.

Vzorky musí reprezentovat typ určený k posuzování a ověřování stálosti vlastností. Tentýž “typ” může zahrnovat několik verzí (provedení) výrobku za předpokladu, že rozdíly mezi verzemi neovlivní úroveň bezpečnosti, jakostní charakteristiky ani určení výrobku. Stavební výrobky téhož typu musí být zejména vyrobeny ze stejných materiálů, shodnou technologií a musí vycházet ze stejných konstrukčních řešení. Optimální je dodat vzorky současně s žádostí, ale po dohodě s kontaktními osobami lze předat vzorky i dodatečně.

7. SMLOUVA

- Obchodní vztah mezi klientem a ITC je sjednáván podle charakteru, náročnosti a cenových relací služby – zakázky.
- V případě zakázek oznámeného subjektu se s klientem uzavírají smlouvy obsahující:
 - specifikaci smluvních stran;
 - rozsah sjednaných prací;
 - informaci o ceně a platební podmínky;
 - termín vyhotovení služby;
 - práva a povinnosti smluvních stran;
 - pravidla odstoupení od smlouvy.
- Zahájení prací ITC je podmíněno nabytím účinnosti Smlouvy, předáním potřebné dokumentace, vzorků, poskytnutí nutných informací a údajů a uhrazením zálohy. Dnem zahájení se rozumí den následující po splnění všech podmínek. Zálohové platby jsou praktikovány u všech zákazníků až na výjimky, které jsou sjednány ve speciálních rámcových smlouvách o spolupráci.

8. POSUZOVÁNÍ A OVĚŘOVÁNÍ STÁLOSTI VLASTNOSTÍ STAVEBNÍCH VÝROBKŮ

8.1 Legislativa stavebních výrobků

Stavební výrobky jsou ve smyslu zákona 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky, v platném znění tzv. „stanoveným výrobkem“ a jejich uvádění na trh Evropské unie a zemí ESVO je regulováno technickými předpisy, z nichž vyplývají pro výrobce, dovozce, autorizované zástupce a distributory konkrétní povinnosti. Podmínky uvádění na trh jsou zčásti harmonizovány (shodné pro celou EU) a zčásti mohou být upravované národní legislativou každé členské země EU.

Skupiny výrobků, pro něž existují harmonizované technické specifikace, spadají pod NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se ruší směrnice Rady 89/106/EHS v jeho aktuálním znění. Pro tento předpis je používána zkratka CPR (Construction Products Regulation). Nařízení má, na rozdíl od směrnice, přímou účinnost a vyžaduje pouze případnou adaptaci národního práva členských států EU na jeho obsah.

Stavební výrobky, které byly uvedeny na trh před 1. červencem 2013 v souladu se směrnicí Rady 89/106/EHS (Construction Products Directive – CPD), jsou považovány za vyhovující také CPR.

Stavební výrobky, pro které neexistuje platná harmonizovaná technická specifikace, mohou být posuzovány podle zákonů země, v němž je výrobek uveden na trh. V České republice se postupuje podle Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění nařízení vlády č. 312/2005 Sb. a č. 215/2016 Sb. (NV 163).

Proces posuzování využívá tzv. určených norem a systému stavebních technických osvědčení. Výsledkem posouzení je certifikát výrobku, certifikát systému řízení výroby nebo zkušební protokol.

Ode dne vyhlášení platnosti harmonizované normy se stavební výrobek může posuzovat podle obou předpisů (NV 163, CPR), avšak po ukončení přechodného období už výrobek nepodléhá NV 163, nýbrž pouze CPR.

8.2 Harmonizované technické specifikace

Harmonizované technické specifikace jsou

a) harmonizované evropské normy (hEN) stanovené CEN/CENELEC;

nebo

b) evropské dokumenty pro posuzování (EAD), vytvořené Evropskou organizací pro technické schválení (EOTA) jako základ pro vydání ETA (Evropské technické posouzení) pro výrobky nepokryté harmonizovanými normami.

Harmonizované technické specifikace definují metody hodnocení (posuzování) a údaje o všech podstatných vlastnostech, které ovlivňují způsobilost stavebních výrobků splnit sedm základních požadavků na stavby:

- mechanická odolnost a stabilita;
- požární bezpečnost;
- hygiena, ochrana zdraví a životního prostředí;
- bezpečnost a přístupnost při užívání;
- ochrana proti hluku;
- úspora energie a tepla;
- udržitelné využívání přírodních zdrojů.

Nejčastěji používanou harmonizovanou technickou specifikací jsou harmonizované normy. Jestliže harmonizované normy neexistují nebo pokud se výrobek odchýlí od rozsahu harmonizované normy, může být na základě Evropského dokumentu pro posuzování (EAD) vydán dokument Evropské technické posouzení (ETA).

Evropské normy mohou obsahovat nejen bezpečnostní, ale také i kvalitativní a estetické charakteristiky, jejichž splnění je dobrovolné. Pro účely posuzování a ověřování stálosti vlastností se používá informativní příloha ZA, která ve své části ZA. 1 uvádí regulované požadavky na stavební výrobky označované CE.

8.3 Posuzování a ověřování stálosti vlastností

8.3.1 Systémy posuzování a ověřování stálosti vlastností stavebního výrobku dle CPR:

Systém posuzování a ověřování stálosti vlastností (AVCP) je termín používaný pro míru zapojení třetích stran do posuzování výrobku podle příslušné technické specifikace.

K dosažení tohoto cíle CPR používá pět hlavních prvků:

- řízení výroby u výrobce (FPC) na základě vnitřní kontroly výroby v souladu s příslušnými harmonizovanými technickými specifikacemi;
- počáteční inspekce ve výrobním závodě a řízení výroby;
- průběžný dohled, posuzování a hodnocení řízení výroby;
- posouzení vlastností stavebního výrobku provedené na základě zkoušky, výpočtů, tabulkových hodnot nebo popisné dokumentace výrobku;
- zkoušení vzorků odebraných před uvedením výrobku na trh.

Systémy posuzování a ověřování stálosti vlastností stavebního výrobku dle CPR:

Systém 1+	posouzení výrobků zahrnující vydávání osvědčení o stálosti vlastností, nepřetržitý dohled a zkoušení oznámeným subjektem
Úkoly výrobce	<ul style="list-style-type: none"> — řízení výroby — další zkoušky vzorků odebraných výrobcem v místě výroby podle předepsaného plánu zkoušek
Úkoly oznámeného subjektu	<ul style="list-style-type: none"> — posouzení vlastností provedené na základě zkoušky (včetně odběru vzorků), výpočtu, tabulkových hodnot nebo popisné dokumentace výrobku — počáteční inspekce ve výrobním závodě a řízení výroby — průběžný dozor, posouzení a hodnocení řízení výroby, prověřovacích (auditních) zkoušek vzorků odebraných ve výrobním závodě nebo ve skladovacích prostorách výrobce

Systém 1	posouzení výrobků zahrnující vydávání osvědčení o stálosti vlastností a nepřetržitý dohled oznámeným subjektem
Úkoly výrobce	<ul style="list-style-type: none"> — řízení výroby — další zkoušky vzorků odebraných výrobcem ve výrobním závodě podle předepsaného plánu zkoušek
Úkoly oznámeného subjektu	<ul style="list-style-type: none"> — posouzení vlastností výrobku provedené na základě zkoušky typu (včetně odběru vzorků), výpočtu, tabulkových hodnot nebo popisné dokumentace výrobku — počáteční inspekce ve výrobním závodě a řízení výroby — průběžný dozor, posouzení a hodnocení řízení výroby

Systém 2+	posouzení řízení výroby a průběžný dozor oznámeným subjektem
Úkoly výrobce	<ul style="list-style-type: none"> – posouzení vlastností stavebního výrobku na základě zkoušky (včetně odběru vzorků), výpočtu, tabulkových hodnot nebo popisné dokumentace výrobku – řízení výroby – zkoušky vzorků odebraných výrobcem ve výrobním závodě podle předepsaného plánu zkoušek
Úkoly oznámeného subjektu	<ul style="list-style-type: none"> – počáteční inspekce ve výrobním závodě a řízení výroby – průběžný dozor, posouzení a hodnocení řízení výroby

Systém 3	posouzení vlastností výrobku oznámenou laboratoří
Úkoly výrobce	<ul style="list-style-type: none"> – řízení výroby
Úkoly oznámeného subjektu	<ul style="list-style-type: none"> – oznámená laboratoř posuzuje vlastnosti na základě zkoušky (na základě odběru vzorků provedeného výrobcem), výpočtu, tabulkových hodnot nebo popisné dokumentace stavebního výrobku

Systém 4	bez účasti oznámeného subjektu (tzv. „samocertifikace“ výrobcem)
Úkoly výrobce	<ul style="list-style-type: none"> – řízení výroby – posouzení vlastností výrobku na základě zkoušky, výpočtu, tabulkových hodnot nebo popisné dokumentace výrobku
Úkoly oznámeného subjektu	<ul style="list-style-type: none"> – nejsou

8.3.2 Vydání „prohlášení o vlastnostech“ a označení CE podle CPR

Po úspěšném ukončení všech relevantních úkolů posuzování a ověřování stálosti vlastností vyhotoví výrobce „prohlášení o vlastnostech“, které archivuje spolu s technickou dokumentací stavebního výrobku po dobu 10 let. Koncept prohlášení o vlastnostech je uveden v CPR čl. 6 a vypracovává se podle vzoru uvedeného v příloze III CPR. Výrobce umístí na stavební výrobek označení CE, které vyjadřuje soulad parametrů výrobku s Prohlášením o vlastnostech. Označení CE umožňuje výrobek legálně umístit na trh v kterémkoliv členském státě EU a ESVO. Nicméně, tato skutečnost nemusí automaticky zajistit vhodnost výrobku pro zabudování do stavby ve všech členských státech.

9. PRAVIDLA UZNÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ Z DOKUMENTACE PŘEDLOŽENÉ ŽADATELEM

- Uznávání výsledků zjištěných v cizích laboratořích a prezentovaných v dokumentaci závisí výlučně na rozhodnutí ITC.
- Obvykle se uznávají výsledky uvedené ve zkušebních protokolech akreditovaných laboratoří za podmínky, že od data vydání protokolu uplynuly nejvýše 3 roky.
- Výsledky zkoušek provedených v laboratoři výrobce nebo v neakreditovaných laboratořích se v zásadě neuznávají. Výjimku mohou tvořit případy zkoušek na unikátních zkušebních zařízeních, která nejsou obecně dostupná. ITC preferuje v těchto případech provedení zkoušky pod dohledem vlastních expertů.

10. SOUVISEJÍCÍ SLUŽBY ITC

- Zkoušení stavebních výrobků v Akreditované laboratoři:
č. 1004, č. 1004.3., č. 1007.1, č. 1007.4
- Udělování licence na dobrovolnou certifikační značku „ITC certifikovaná kvalita“, "Osvědčeno pro stavbu" které je poskytována výrobkům, u nichž byla certifikací prokázána vysoká úroveň bezpečnostních a kvalitativních parametrů a formou inspekčních návštěv také splnění předpokladů výrobce pro trvalé dodržování kvality.
- Subjekt pro technické posuzování - TAB
- Certifikace KEYMARK 032
- Standardizační služby (normalizace) a technické informace.
- Certifikace systémů řízení (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001...).
- Technická inspekce.
- Laboratorní a certifikační dokumenty jako podklady pro výběrová řízení, tendry.
- Odborné a soudně-znalecké posudky podle zákona č. 36/1967 o znalcích a tlumočnících

11. SEZNAM SPECIALISTŮ POSUZOVÁNÍ

<https://www.itczlin.cz/clanek/seznam-specialistu-certifikace-stavebnich-vyrobku>

12. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Definice

Příloha č. 1 – Definice

- **Stavební výrobek** – výrobek nebo sestava, které jsou vyrobeny nebo uvedeny na trh za účelem trvalého zabudování do stavby nebo její části a jejichž vlastnosti ovlivňují vlastnost stavby s ohledem na základní požadavky na stavby.
- **Stavba** – pozemní a inženýrské stavby.
- **Dodání na trh** – dodání stavebního výrobku k distribuci nebo použití na trhu Unie v rámci obchodní činnosti, ať již za úplaty nebo bezplatně.
- **Uvedení na trh** – první dodání stavebního výrobku na trh EU + Turecko + EFTA (Island, Lichtenštejnsko, Norsko + Švýcarsko).
- **Výrobce** – fyzická nebo právnická osoba uvádějící na trh pod svým jménem či firmou nebo ochrannou známkou stavební výrobek, který vyrábí nebo který si nechává navrhnout nebo vyrobit (i výrobek z Číny se stává mým výrobkem, opatřím-li jej svým jménem, logem nebo adresou).
- **Dovozce** – fyzická nebo právnická osoba usazená v Unii, která uvádí na trh Unie stavební výrobek ze třetí země (výrobek musí být v tomto případě opatřen jménem výrobce ze třetí země).
- **Distributor** – fyzická nebo právnická osoba v dodavatelském řetězci kromě výrobce nebo dovozce, která dodává stavební výrobek na trh Unie.
- **Zplnomocněný zástupce** – fyzická nebo právnická osoba usazená v EU, která byla písemně zplnomocněna výrobcem, aby jednala jeho jménem při plnění konkrétních úkolů.
- **Hospodářský subjekt** – výrobce, dovozce, distributor a zplnomocněný zástupce.
- **Stažení z trhu** – opatření, jehož cílem je zabránit, aby byl stavební výrobek, který se nachází v dodavatelském řetězci, dodáván na trh (nesmí se dále prodávat).
- **Stažení z oběhu** – opatření, jehož cílem je navrácení stavebního výrobku, který byl již dodán, konečnému uživateli.
- **Řízení výroby** – zdokumentované nepřetržité vnitřní řízení výroby v továrně v souladu s příslušnými harmonizovanými technickými specifikacemi (řízení – kontrola).
- **Evropské technické posouzení (ETA)** – zdokumentované posouzení vlastností stavebního výrobku ve vztahu k jeho základním charakteristikám, v souladu s příslušným evropským dokumentem pro posuzování, bude vydáváno pouze na základě EAD – evropských dokumentů pro posuzování.
- **Evropský dokument pro posuzování (EAD)** – dokument přijatý organizací subjektů pro technické posuzování pro účely vydávání Evropských technických posouzení.
- **Oznámený subjekt** – právnická osoba, která ve správním řízení vedeném ÚNMZ prokázala, že splnila požadavky kladené na subjekty zajišťující činnosti při posuzování a ověřování stálosti vlastností.
- **Subjekty pro technické posuzování (TABs)** – jsou subjekty oprávněné provádět úkoly třetích stran pro vydávání evropského technického posouzení (ETA).

- **Prohlášení o vlastnostech** – je dokument vydávaný výrobcem, ve kterém formou úrovně (číselné údaje), třídy (kategorie) nebo popisu specifikují vlastnosti, které se vztahují k plnění základních požadavků na stavby. CPR uvádí výjimky, kdy může výrobce upustit od vypracování prohlášení o vlastnostech, kdy výrobek:
 - je vyroben jednotlivě nebo nesériově na zakázku na zvláštní objednávku a výrobce je odpovědný za bezpečné zabudování výrobku do konkrétní stavby;
 - je vyroben na staveništi za účelem jeho zabudování do zde budované stavby;
 - je vyroben tradičním nebo historickým způsobem za účelem rekonstrukce památkově chráněných budov.
- **Zamýšlené použití stavebního výrobku** – jak je vymezeno v příslušné harmonizované technické specifikaci
- **Základní charakteristiky** – ty charakteristiky stavebního výrobku, které se vztahují k základním požadavkům na stavby.
- **Vlastnosti stavebního výrobku** – vlastnosti související s příslušnými základními charakteristikami vyjádřené úrovní, třídou nebo popisem.
- **Úroveň** – výsledek posouzení vlastností stavebního výrobku z hlediska jeho základních charakteristik vyjádřených číselnou hodnotou (např. 32 MPa, 2800 kg/m³).
- **Třída** – rozmezí úrovní vlastností stavebního výrobku, ohraničené minimální a maximální hodnotou (např. „třída pevnosti XY zahrnuje hodnoty od 30 do 45 MPa“).
- **Sestava** – stavební výrobek uvedený na trh jedním výrobcem sestávající alespoň ze dvou samostatných součástí, které je třeba pro zabudování do stavby sestavit.
- **Mikropodnik** – mikropodnik ve smyslu stanoveném v Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků. OJEC L 124, 20. 5. 2003, s. 36. (podniky splňující **současně** 2 podmínky – mají maximálně 9 zaměstnanců a roční obrát do 2 mil. EUR~50 mil. Kč).
- **Životní cyklus výrobku** – po sobě jdoucí a propojené fáze doby životnosti stavebního výrobku, od získání suroviny nebo vytvoření z přírodních zdrojů až po jeho konečnou likvidaci.